

CHCEM POMÁHAŤ...

Prečo deti potrebujú pomoc? Čím sa trápia? Ako pomoc vyzerá?
10 rôznych pohľadov na pomoc. Prezentácie a videá, pripravené očami mladých ľudí.

Vek: 13 +

Vysvetlivky:

Internetový odkaz

Odkaz na video

Vydala: Slovenská nadácia pre UNICEF,
Michalská 371/7, 811 01 Bratislava

Web: www.unicef.sk
Email: info@unicef.sk

Na príprave obsahu spolupracoval tím Slovenskej nadácie pre UNICEF. Publikácia bola pripravená s finančnou podporou SlovakAid. Publikácia reflektuje iba názory Slovenskej nadácie pre UNICEF a vyjadrené názory nemožno interpretovať ako stanovisko donora.

Počet strán: 119

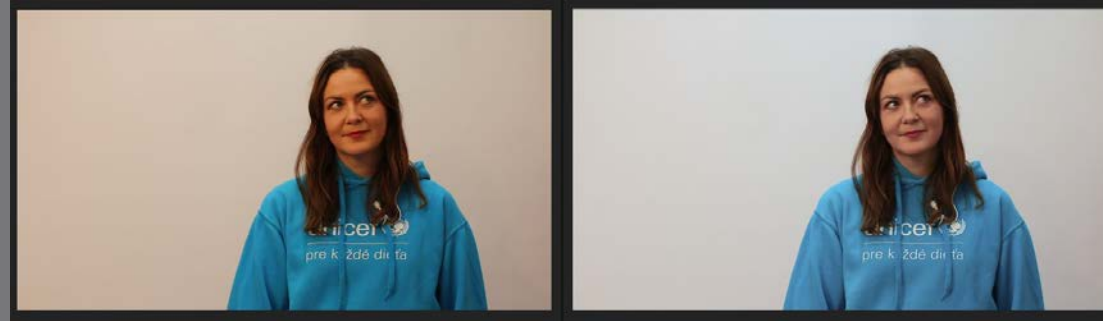
Prvé vydanie, Bratislava 2021

Aktivita v rámci projektu SAMRS/2019/RV/1/2 Globálne a rozvojové vzdelávanie ako súčasť programu Škola priateľská k deťom, financovaného z prostriedkov SlovakAid.

OBSAH

Téma	Upútavka (stručné video k téme)	Strana
Chcem pomáhať a šport v pomoci	https://youtu.be/likSN1TeSgg	5
OSN a humanitárna pomoc	https://youtu.be/ZufL-20cqSs	12
Vzdelávanie v čase krízy	https://youtu.be/IEILzlrmyi8	21
Škola v čase vojny	https://youtu.be/QD5rVwVYiuE	32
Podvýživa	https://youtu.be/oegAQR2u4gM	38
Inovácie v pomoci	https://youtu.be/ZJ0NfftFveU	51
Film a divadlo v pomoci	https://youtu.be/zTfyT0MFLZc	68
Migrácia a jej dopady na vzdelávanie	https://youtu.be/OKX1Mup4av8	76
Stop násiliu	https://youtu.be/J2OgFVDSJCU	93
Detskí vojaci	https://youtu.be/YZvpbl-Sezk	105

PRÍHOVOR:

Veľa mladých ľudí mi píše, že by chceli pomáhať a chceli by robiť niečo užitočné. Ale odbor pomoc neexistuje. Existujú len určité typy pomoci, ktoré reagujú na problémy detí, či celých rodín. Pomoc vykonávajú ľudia, ktorí sú špecialistami v určitej oblasti a vedia sa v danej krajine dohovoriť.

Ak chce niekto pomáhať, mal by vedieť, čo presne chce robiť a aký problém chce riešiť. A najlepšie pomôže v tom, v čom je naozaj dobrý. Ak chcete byť dobrovoľníkom, či dobrovoľníčkou, alebo chcete robiť niečo užitočné, tak môžete pomáhať v akejkoľvek oblasti, ktorej sa budete venovať. Aj v organizácii akou je aj UNICEF pracuje veľmi veľa rôznorodých ľudí, ktorí sa venujú rôznym profesiám, pretože deti sa trápia množstvom rôznych problémov.

Pomáhať môže ÚČTOVNÍČKA, rovnako ako INŠTALATÉR, LEKÁRKA, rovnako ako STAVBÁR, ZDRAVOTNÁ SESTRA rovnako ako HEREC, PSYCHOLOGIČKA rovnako ako HEREC, PROGRAMÁTORKA, rovnako ako GRAFIK.

Chceme Vám priblížiť rôzne formy pomoci, ktoré pre Vás spracovali šikovní mladá ľudia s pomocou videí a fotografií UNICEF. Každá téma je spracovaná formou prezentácie, ktorú môžete rovno použiť počas vyučovacej hodiny spolu s videami k téme ako podklad pre diskusiu.

Ďakujeme všetkým partnerom, vďaka ktorým vznikli videá aj táto publikácia.

*Mária Sliacka,
výkonná riaditeľka Slovenskej nadácie pre UNICEF*

CHCEM POMÁHAŤ A ŠPORT V POMOCI

Čo je to pomoc?

Predstavte si, že sa jedného dňa zobudíte na to, že vonku začne strelba. Vaša ulica je z oboch strán zatarasená vojakmi znepriatelených strán. Tak nejak sa začala pre ľudí v meste Slavjansk aj vojna na Ukrajine. Vaša rodina potrebuje rýchlo ujsť do bezpečia. Zoberiete si len pár základných vecí, aby ste mohli bežať.

Zamyslite sa:

1. Čo si so sebou zoberiete?
2. Čo budeme potrebovať najbližšie dni?
3. Akú formu pomoci budete očakávať od mimovládnych organizácií?
4. Aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý chce pomáhať?

Šport, ktorý pomáha

Počas humanitárnych kríz deti zažívajú veľa stresu. Sťahujú sa, prídu o kamarátov, rodičov, videli streľbu, prišli o dom, mnoho detí je zneužívaných, alebo ich unesú, stávajú sa detskými otrokmi... Je veľmi ťažké na to všetko zabudnúť. A šport môže pomôcť. Používa sa ako nástroj psycho-sociálnej pomoci.

ZAMYSLITE SA:

- Akým spôsobom môže šport pomáhať?
- Ako pomáhajú športovci?

Odporúčame Vám prečítať blogy:

- [Chcem pomáhať](#)
- [Neprispejem na pomoc pre logo UNICEF na dresoch FC Barcelona](#)

Dilemy v pomoci

Najťažšie pre každého pracovníka mimovládnych organizácií je to, že nemôže pomôcť každému. Jednoducho preto, že nikdy nemá dosť peňazí pre všetkých, ktorí pomoc potrebujú. A musí sa rozhodnúť, komu pomôže a komu nie.

VYSKÚŠAJTE SI TO!

Niekoľko morálnych dilem nájdete v našej príručke tu:

Príručka: MORÁLNE DILEMY V HUMANITÁRNEJ POMOCI

Ak si chcete vyskúšať, na čo všetko je pri pomoci potrebné myslieť, vyskúšajte si úlohy v našich ďalších príručkách o SANITÁCII a HYGIENE a o VODE.

Príručky pre Strené školy

SOM HRDINA
POMÁHAM s UNICEFom

VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV 2. STUPŇA ZÁKLADNÝCH ŠKÔL
A ŠTUDENTOV STREDNÝCH ŠKÔL
veková kategória: 13+
časť: NIEČO MÁLO O POMOCI - NA ZÁBAVU
AJ ZAMYSLÉNIE

SlovakAid
GOOD IDEA SLOVAKIA

unicef
pre každé dieťa

Aktivita v rámci projektu SAMRS/2019/RV/1/2
Globálne a rozvojové vzdelávanie ako súčasť
programu Škola priateľská k deťom financovaného
zprostredkov Slovakiaid

SOM HRDINA
POMÁHAM s UNICEFom

VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV 2. STUPŇA ZÁKLADNÝCH ŠKÔL
A ŠTUDENTOV STREDNÝCH ŠKÔL
veková kategória: 13+
časť: MORÁLNE DILEMY V HUMANITÁRNEJ POMOCI

SlovakAid
GOOD IDEA SLOVAKIA

unicef
pre každé dieťa

Aktivita v rámci projektu SAMRS/2019/RV/1/2
Globálne a rozvojové vzdelávanie ako súčasť
programu Škola priateľská k deťom financovaného
zprostredkov Slovakiaid

SOM HRDINA
POMÁHAM s UNICEFom

VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV 2. STUPŇA ZÁKLADNÝCH ŠKÔL
A ŠTUDENTOV STREDNÝCH ŠKÔL
veková kategória: 15+
časť: VODA pre vysídlených ľudí

SlovakAid
GOOD IDEA SLOVAKIA

unicef
pre každé dieťa

Aktivita v rámci projektu SAMRS/2019/RV/1/2
Globálne a rozvojové vzdelávanie ako súčasť
programu Škola priateľská k deťom financovaného
zprostredkov Slovakiaid

SOM HRDINA
POMÁHAM s UNICEFom

VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV 2. STUPŇA ZÁKLADNÝCH ŠKÔL
A ŠTUDENTOV STREDNÝCH ŠKÔL
veková kategória: 15+
časť: SANITÁCIA A HYGIENA

SlovakAid
GOOD IDEA SLOVAKIA

unicef
pre každé dieťa

Aktivita v rámci projektu SAMRS/2019/RV/1/2
Globálne a rozvojové vzdelávanie ako súčasť
programu Škola priateľská k deťom financovaného
zprostredkov Slovakiaid

Vedeli ste?

Vo videu sa okrem organizácie UNICEF spomínajú aj ďalšie organizácie. UNHCR, WFP, WHO. Poznáte ich? Viete aká je ich úloha v humanitárnej pomoci?

Počuli ste niekedy, keď sa rozprávalo o pomoci, pojem KLASTER? Viete, prečo je dôležitá koordinácia pomoci?

Ak nie – tu je pár vysvetliviek, ale odporúčame pozrieť si aj videá a informácie v časti OSN a humanitárna pomoc (str.13)

WHO = Svetová zdravotnícka organizácia

WFP = Svetový potravinový program

UNHCR = Úrad vysokého komisára pre utečencov

UNICEF = Detský fond OSN

Klaster = skupina organizácií, ktoré sa počas humanitárnej krízy stretávajú, aby vzájomne koordinovali poskytovanie pomoci v určitom sektore – ako je bývanie, voda, jedlo a pod.

World Health
Organization

UNHCR
The UN Refugee Agency

World Food Program

Ďakujem za pozornosť!

OSN a humanitárna pomoc

OSN

Organizácia spojených národov (OSN) vznikla na konci 2. svetovej vojny, v roku 1945. Myšlienka o jej vzniku ale začala už na konci prvej svetovej vojny, kedy sa svetoví lídri snažili o mier. Ide o medzinárodnú organizáciu, združujúcu väčšinu štátov na Zemi, ktoré sa zaviazali spolupracovať pri podpore zásad a cieľov vytýčených v Charte OSN.

PREAMBULA CHARTY OSN vysvetľuje ciele, s akým OSN vzniká:

My, ľud Spojených národov, odhodlaný

- *uchrániť budúce pokolenia pred metlou vojny, ktorá dvakrát v priebehu nášho života priniesla ľudstvu nevysloviteľné strasti,*
 - *potvrdiť vieru v základné práva, v dôstojnosť a hodnotu ľudskej osobnosti, v rovnaké práva mužov a žien i národov veľkých a malých,*
 - *vytvoriť pomery, v ktorých možno zachovať spravodlivosť a úctu k záväzkom vyplývajúcim zo zmlúv a iných prameňov medzinárodného práva, podporovať sociálny pokrok a zlepšovať životnú úroveň vo väčšej slobode a pre tento cieľ*
 - *pestovať znášanlivosť a žiť spolu navzájom v mieri ako dobrí susedia,*
 - *zjednotiť svoje sily pre zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti,*
 - *prijatť zásady a zaviesť metódy zaručujúce, že sa ozbrojené sily budú používať len v spoločnom záujme a používať medzinárodný mechanizmus na podporu hospodárskeho a sociálneho povznesenia všetkých národov,*
- rozhodli sme sa zjednotiť svoje úsilie, aby sme dosiahli tieto ciele.*
Preto sa naše vlády prostredníctvom svojich zástupcov, ktorí sa zhromaždili v meste San Franciscu a predložili svoje plné moci v dobrej a náležitej forme, dohodli na tejto Charte Spojených národov a zriadujú týmto medzinárodnú organizáciu nazvanú Organizácia Spojených národov.

ORGANIZÁCIE OSN

Pod OSN patria ďalšie organizácie. Viaceré z nich plnia dôležitú úlohu pri poskytovaní pomoci pri akejkoľvek humanitárnej kríze, či pri pomoci v chudobných krajinách. Sú to najmä:

OCHA – Úrad OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí

UNICEF – Detský fond OSN

WHO – Svetová zdravotnícka organizácia

UNHCR – Úrad vysokého komisára pre utečencov

UNDP – Rozvojový program OSN

IOM – Medzinárodná organizácia pre migráciu

FAO – Organizácia pre výživu a hospodárstvo

unicef
pre každé dieťa

IOM
THE UNITED NATIONS
MIGRATION AGENCY

OCHA

UNHCR
The UN Refugee Agency

**World Health
Organization**

Základné princípy pomoci

Pomoc je pre každého – bez ohľadu na vek, rasu, náboženstvo. Aby nedochádzalo k jej zneužívaniu, humanitárne organizácie sa pri poskytovaní pomoci riadia niekoľkými základnými princípmi.

- Princíp humanity - pri humanitárnej pomoci ide primárne o záchranu ľudských životov a zmiernenie utrpenia a zásada nestrannosti.
- Princíp nestrannosti – pomoc sa poskytuje na základe potrieb bez ohľady na národnostnú, rasovú, náboženskú, či inú príslušnosť. Ide o zabezpečenie základných ľudských potrieb, akými sú jedlo, voda, bývanie, základná hygiena, zdravotná starostlivosť, vzdelanie.
- Princíp politickej neutrality – humanitárna pomoc nesmie byť na žiadnej strane konfliktu.

Ľudia, ktorí poskytujú pomoc a pracujú pre mimovládne organizácie, preto podpisujú Etický kódex pomoci. Každá organizácia má svoj vlastný etický kódex, ale pozostáva z takých 10 základných princíпов:

1-4 Základné humanitárne princípy:

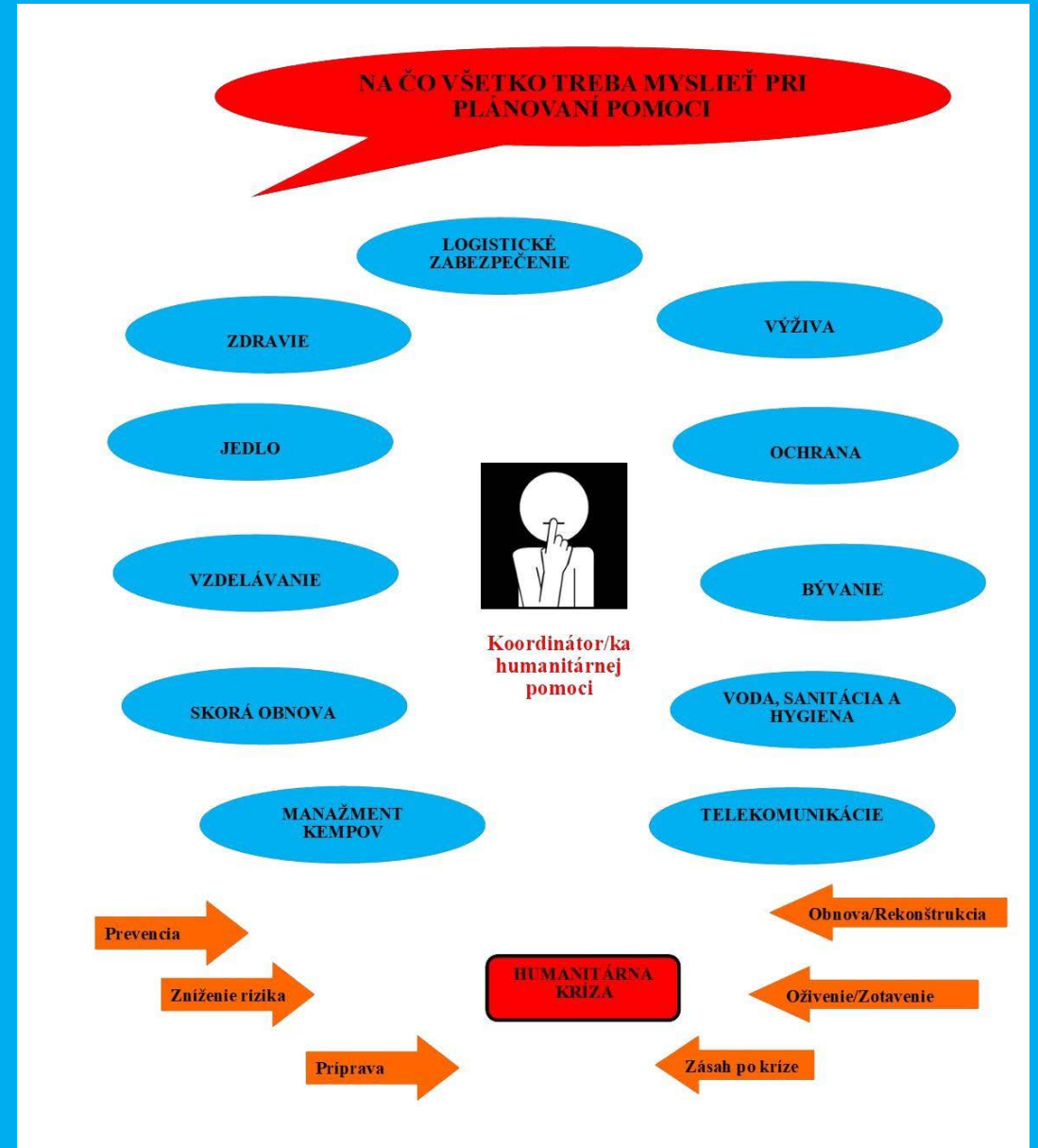
1. Humanitárny princíp je na prvom mieste (záchrana ľudských životov je vždy prioritou)
2. Pomoc je poskytnutá bez ohľadu na rasu, náboženstvo, národnosť, či inú príslušnosť a pomoc je poskytovaná na základe potrieb
3. Pomoc nesmie byť na žiadnej strane konfliktu, alebo zvyhodňovať niektorú zo strán
4. Pomoc nesmie byť nástrojom zahraničnej politiky štátov

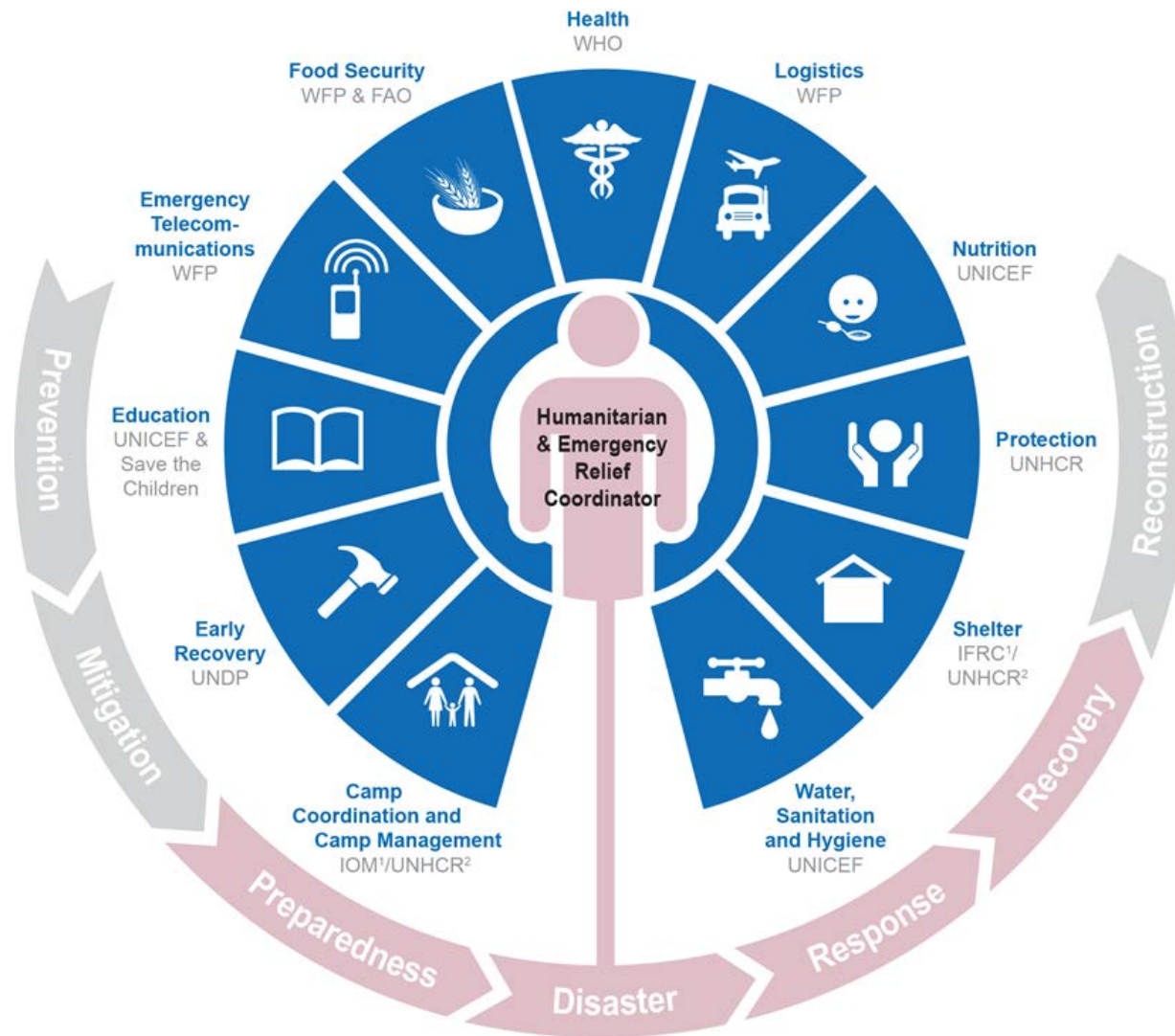
Programové princípy

5. Pri poskytovaní pomoci rešpektujeme miestne zvyky a kultúru
6. Pri pomoci je potrebné využívať lokálnych ľudí a nakupovať tovar v krajine pomoci, ak je to možné
7. Do poskytovania pomoci je potrebné v čo najväčšej miere vziať miestnych ľudí
8. Pomoc má byť poskytovaná tak, aby sa predišlo podobným prípadom v budúcnosti, nemá budovať závislosť
9. Máme zodpovednosť voči ľuďom, ktorým pomoc poskytujeme aj voči tým, ktorí na pomoc prispeli
10. Ľudí, ktorým pomáhame, nezobrazujeme ako obeť, ale čo najviac dôstojným spôsobom

Koordinácia pomoci

Aby sme pomoc poskytovali objektívne, minimalizovali duplicitu – teda aby sa nestalo, že jedna rodina dostane pomoc dvakrát a iná žiadnu, vznikol systém humanitárnej pomoci, ktorý sa nazýva KLASTROVÝ SYSTÉM. Všetky klastre spolu koordinuje UN OCHA. Úrad OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí

Čo sa rieši na klastri?

Príklad: hygienické balíčky

1. Čo je obsahom hygienického balíčka, tak, aby všetci dostali rovnako (aby jedna rodina nedostala iba mydlo a druhá rodina mydlo, šampóny, zubné kefky, pasty, vložky, prací prášok a pod.)

A bol obsah balíčka prispôsobený zvykom v danej krajine (napr. ak muži nosia dlhé brady, nie je prioritou pena na holenie a žiletka, ale skôr šampón/mydlo aby si ju mohli umyť)

Čo je potrebné pre 4 člennú rodinu na určité obdobie - napr. na 1.mesiac

Čo sa pridáva do balíčka v prípade ak rodina má:

- Viac ako 4 členov

Pre viacčlennú rodinu

Ak sú v rodine malé deti – pridávajú sa plienky

2. Prípadne ak sa rozdáva peniaze alebo lístky/poukážky na nákup hygienických potrieb – klaster vyráta hodnotu lístka, na základe predpokladaného obsahu balíčka so základnými potrebami pre 4 člennú rodinu – tak aby všetci dostali rovnaké sumy

3. Kde je potrebná pomoc – na klastri prebieha diskusia o tom čo, kde, kto robí – z toho sa urobia mapy a snahou:

– Obmedziť duplicity (aby niektoré rodiny nedostali pomoc od viacerých organizácii a iné žiadnu)

- Zistiť kde pomoc nie je pokrytá (hlavne v oblastiach, ktoré sú horšie dostupné)

3. Definujú sa najviac marginalizované skupiny – kto potrebuje pomoc najviac zo všetkých, lebo nikdy nebude dosť pre všetkých

4. Zdieľajú sa informácie – o bezpečnosti, problémoch s dopravou, o vojenských previerkach a pod.

5. Informácie potom sa združujú v UN OCHA – ktorá ich komunikuje potenciálnym donorom – ambasádam, agentúram, cez ktoré sa financuje pomoc ako EuropeAid, USAID, veľkým medzinárodným organizáciám, prípadne starostom a pod.

6. Informácia sa zdieľajú verejne, aby k nim mal prístup každý (napr. na tabuli v obci) – ale tiež sú aj verejne dostupné na webových stránkach ako reliefweb, alebo humanitarian response web

<https://reliefweb.int/>

<https://www.humanitarianresponse.info/>

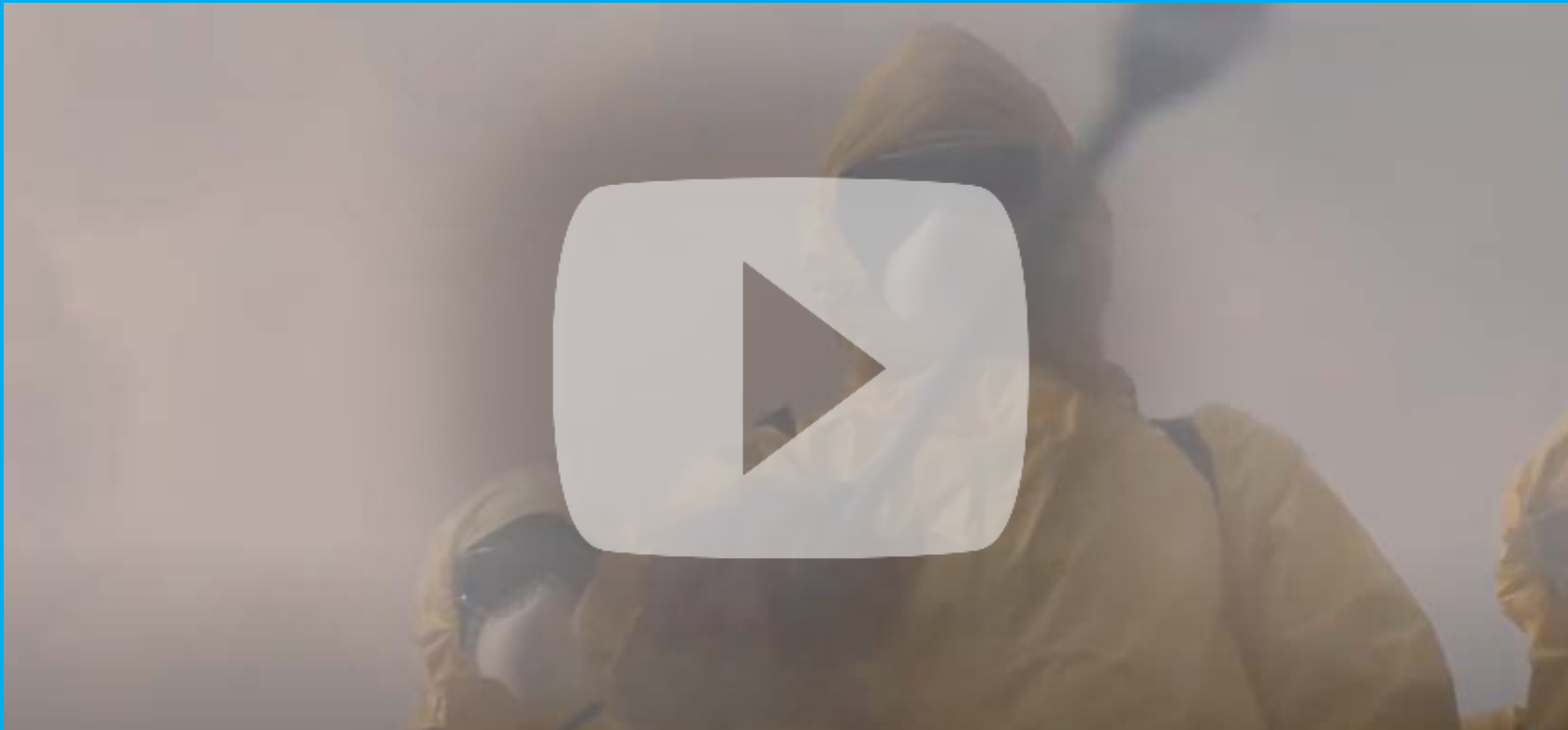
Ďakujem za pozornosť!

Vzdelávanie v čase krízy

O akej téme sa dnes budeme rozprávať?

Zamyslite sa:

Čo vo vás evokujú nasledujúce pojmy:
človekom spôsobená kríza, prírodná katastrofa, epidémia.

Na celej zemi, v každej situácii má každé dieťa právo na vzdelanie. Viac ako 260 miliónom detí vo veku od 3 do 18 rokov je toto právo odopreté a nemajú dostatočný prístup k vzdelaniu.

Toto právo je najohrozenejšie v čase krízy, či už ide o prírodné katastrofy, vojny alebo pandémiu.

© UNICEF/UN023727/Figuia

Vzdelávanie v čase krízy video

„Škola v krabici“ je kufor so základnými školskými pomôckami pre 40 žiakov, aby sa deti mohli učiť aj po prepuknutí krízy. Ide iba o pomôcky, ktoré najviac potrebujú žiaci aj učiteľka, aby mohli mať vyučovanie.

ZAMYSLITE SA:

- Predstavte si, že zemetrasenie zasiahlo školu vo vašom meste. Ste humanitárni pracovníci a chcete poslať „Školu v krabici“ pre každú triedu. Čo by obsahovala?
- S akými problémami so vzdelávaním na diaľku v krajinách, kde deti nemajú prístup k internetu? Ako sa učia?

Prečítajte si blogy:

Keď na tanieri chýbajú slepačie hlavy

Aby sa deti mohli učiť:

„Škola v krabici“ obsahuje základné pomôcky pre učiteľa/ku a 40 žiakov:

zošity, ceruzky, strúhadlá, gumy, nožničky, kriedy, tak isto obsahuje drevené hodiny, aby sa deti mohli učiť, koľko je hodín, drevené kocky, pomocou ktorých sa učia počítat', rádio na solárne batérie a 3 laminátové tabuľky na výučbu abecedy, čísel a násobilky. Všetko to je zabalené v hliníkovom kufri, ktorého steny sú natreté špeciálnou farbou, aby mohli slúžiť ako tabuľa

- ZAMYSLITE SA:
Čo pre vás znamená škola?
- S akými problémami so vzdelávaním na diaľku v krajinách, kde deti nemajú prístup k internetu? Ako sa učia?

© UNICEF/UN0298242

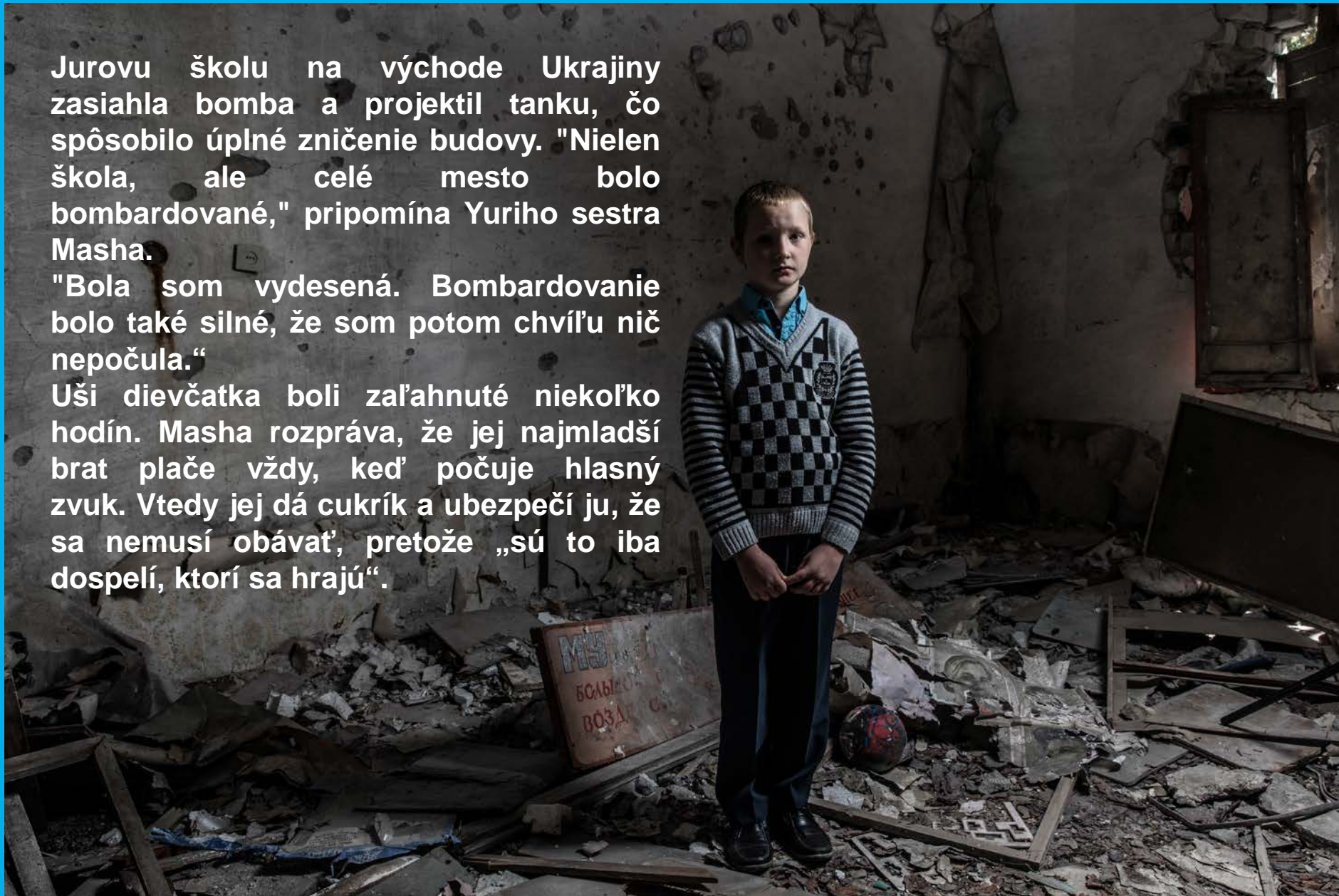
"Chcem byť baníkom," hovorí Yura, ktorý žije v Novotoshkivske na východe Ukrajiny a jeho otec čoskoro začne pracovať v neďalekej bani. Malého chlapca najviac bavia hodiny anglického jazyka a informatiky. Rád sa hrá v parku a zbiera gaštany.

Jurovu školu na východe Ukrajiny zasiahla bomba a projektil tanku, čo spôsobilo úplné zničenie budovy. "Nielen škola, ale celé mesto bolo bombardované," pripomína Yuriho sestra Masha.

"Bola som vydesená. Bombardovanie bolo také silné, že som potom chvíľu nič nepočula."

Uši dievčatka boli zaľahnuté niekoľko hodín. Masha rozpráva, že jej najmladší brat plače vždy, keď počuje hlasný zvuk. Vtedy jej dá cukrík a ubezpečí ju, že sa nemusí obávať, pretože „sú to iba dospelí, ktorí sa hrajú“.

Ako môžeme Yurimu pomôcť?

DARUJME VZDELANIE KAŽDÉMU DIEŤAŤU

VÝZVA ÚSPEŠNEJ TENISTKY ANNY KAROLÍNY SCHMIEDLOVEJ

DARUJME DEŤOM VZDELANIE A ONI NÁM TO VRÁTIA V BUDÚCNOSTI.
DARUJME AJ IM TO, ČO MY UŽ MÁME: **ŠKOLU, PRIATEĽSKÚ K DEŤOM.**

PRIDAŤ K VÝZVE SA MÔŽETE NA

[https://unicefslovensko.darujme.sk/
slovenska-nadacia-pre-unicef-28962/](https://unicefslovensko.darujme.sk/slovenska-nadacia-pre-unicef-28962/)

ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ

Ďakujem za pozornosť!

Škola v čase vojny

ZLOČINY VOJNY

Počas vojnových konfliktov je páchaných množstvo zločinov,. Z toho veľké množstvo zločinov je páchaných práve na deťoch.

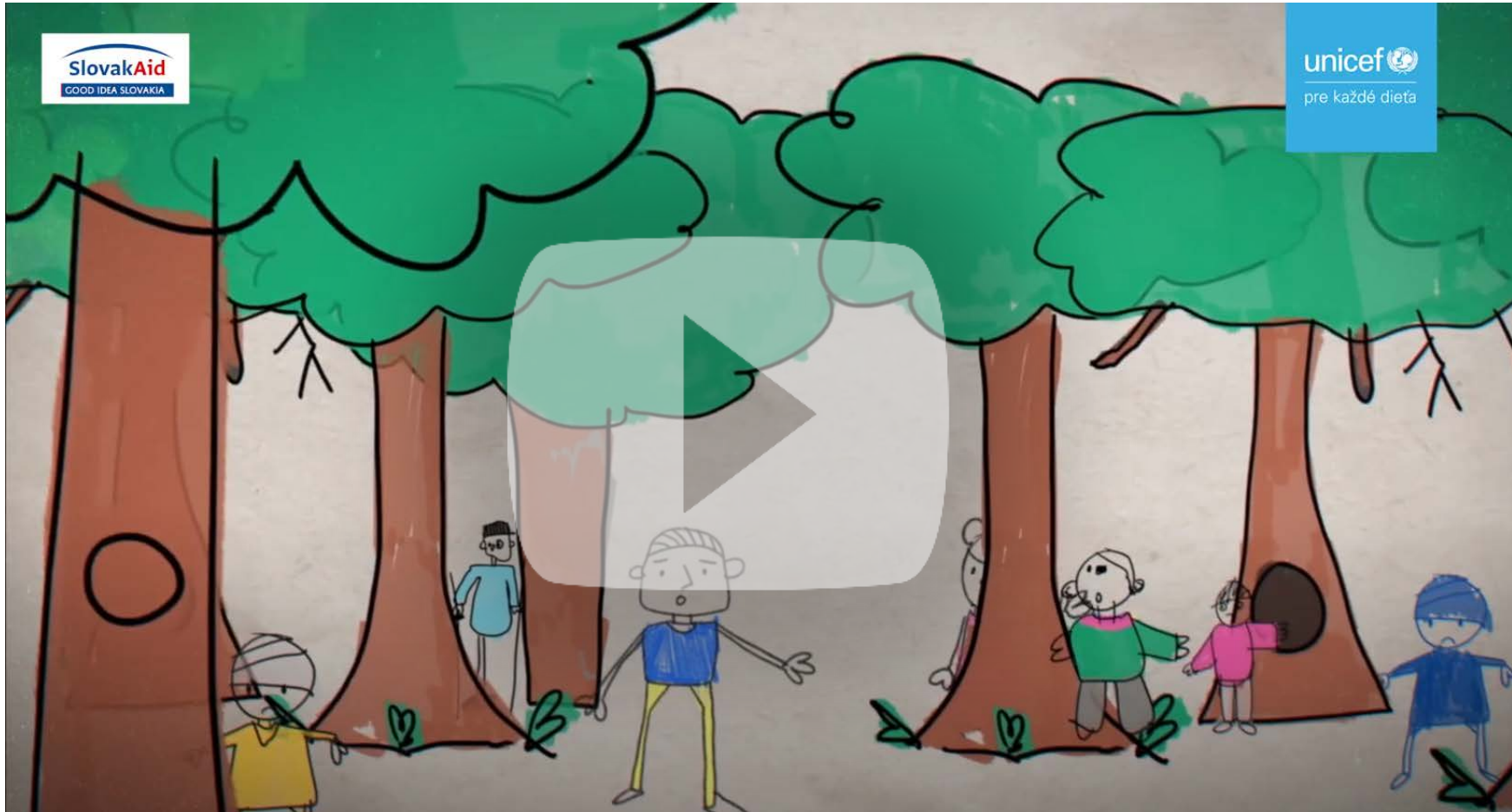
Jednou zo snáh UNICEFu je, že vyzýva všetky bojujúce strany, ako aj štáty, ktoré by danú situáciu mohli ovplyvniť, aby dodržiavali svoje povinnosti vyplývajúce z medzinárodného práva a aby okamžite ukončili porušovanie práv detí. Snaží sa o zabezpečenie potrebnej infraštruktúry na zabezpečenie základných potrieb pre deti. Ochranu a obnovu škôl, nemocníc a vodnej infraštruktúry.

Zločiny páchané na deťoch v čase vojny:

1. Zabíjanie a mrzačenie detí
2. Využívanie detí ozbrojenými silami alebo ozbrojenými skupinami
3. Sexuálne násilie páchané na deťoch
4. Únosy detí
5. Zamietnutie humanitárnej pomoci deťom

Ďakujem za pozornosť!

Tváre podvýživy

PODVÝŽIVA JE PORUŠENIE DETSKÉHO PRÁVA

- **Podvýživa** je porušenie detského práva na prežitie a vývoj
- je často neviditeľná, až kým je veľmi neskoro.
- Skoro polovica úmrtí detí pod 5 rokov sa spája s podvýživou.
- Toto má za následok stratu okolo 3 miliónov detských životov.

Blog o na SME podvýžive

© UNICEF/UN048378/Pirozzi

*6-ročného Mudassira merajú, aby sa zistilo, či
nie je zakrpatený*

ČO JE PODVÝŽIVA ?

Podvýživa je viac než len nedostatok jedla.

Je to kombinácia faktorov: nedostatočný príjem živín, časté infekcie alebo ochorenia, nedostatočná starostlivosť a nevhodné stravovacie návyky, nedostatočné zdravotné služby, nedostatok pitnej vody a zlá sanitácia. Nedostatočné alebo nevhodné kojenie samo následne spôsobuje úmrtnosť skoro v 12 percentách všetkých úmrtiach detí do 5 rokov.

Na druhej strane, nadmerná výživa - zahŕňajúca nadváhu a obezitu - je teraz na vzraste skoro v každej krajine sveta.

©UNICEF/UNI212670/Tremea

Raňajky na trhu Bétou v Konžskej republike

Podvýživa má mnoho tváří

Zakrpatené
dieťa, ktoré
nikdy nedorastie
do svojej
prirodzenej
výšky.

Anemická
tehotná žena,
ktorá porodí
podvyživené
bábätko.

Dieťa, ktoré
osleplo, pretože
malo
nedostatok
vitamínu A.

Obézne dieťa -
vďaka
nadspotrebe
príjmu jedla s
nízkou kvalitou.

Zúfalo chudé
dieťa,
bezprostredne
ohrozené
smrťou.

Prvá hrozba podvýživy: **VYSILENIE**

Predstavte si ako dieťa, ktoré doslova chradne na kožu a kosti - je zdrvujúcim výsledkom akútnej podvýživy a predstavuje okamžitú hrozbu smrti.

V roku 2019 bolo 47 miliónov detí do 5 rokov a 14,3 miliónov bolo extrémne podvyživených - premárnených detských životov.

Druhá hrozba podvýživy: **ZAKRPATENIE**

Chronická podvýživa v skorých rokoch vedie k zakrpateniu, ktoré nedovoľuje detským telám a ich mozgom nadobudnúť ich celkovú veľkosť a potenciál. Škoda spôsobená zakrpatením je nezvratná, spôsobuje mnohé následky od oslabenej schopnosti učiť sa a celkovo slabšiemu výkonu v škole, ktorý cez špirálový efekt často vedie k nízkemu pracovnému uplatneniu (nízko kvalifikovaná práca a nízky príjem).

pod 5 rokov je zakrpatených.

Tieto deti zvyčajne pochádzajú z tých najchudobnejších domácností. Zakrpatenie a chudoba idú ruka v ruke, spolu s nerovnosťou príležitostí v budúcnosti.

Tretia hrozba podvýživy: **NADVÁHA**

Globálne približne 41 miliónov detí má nadváhu. Mnoho krajín čelí presahu trojitého bremena nedostatočnej výživy: podvýživa a nedostatky mikroživiny jednej strane a nadváha a obezita na druhej.

Chudoba, nedostatočný prístup k adekvátnej výživnej potrave , nesprávne či nedostatočné kojacie a stravovacie návyky, marketing a predaj nezdravého jedla a nápojov môže viesť k podvýžive, ale aj k nadvýžive a obezite.

TVÁRE PODVÝŽIVY a ČO ROBÍ UNICEF

unicef | pre každé dieťa

DOBRÁ SPRÁVA: až 95% detí trpiacich podvýživou vieme včasnou pomocou zachrániť

Následky akútnej podvýživy počas prvých rokov života sú, žiaľ, trvalé a ani lepšia výživa v neskoršom veku už nenapraví telesné a mentálne poškodenie.

Niektoré deti trpiace podvýživou bez prestania plačú, iné nemajú už silu, aby vyjadrili bolesť a odovzdane ležia.

ZÁZRAČNÁ ARAŠIDOVÁ PASTA, ktorá zachraňuje životy

Na vyliečenie detí z akútnej podvýživy používame v UNICEFe vysokonutričnú pastu z arašidov, ktorú môžu detičky jesť priamo z vrecúšok.

Je to jednoduché a lacné riešenie, ktoré dokáže dieťaťko, ktoré trpí akútnou podvýživou vyliečiť v priebehu 6 - 8 týždňov.

Začatie používania tejto vysokokalorickej výživy, spôsobilo na začiatku nového tisícročia revolúciu v boji proti podvýžive.

ARAŠIDOVÁ PASTA, ktorá zachraňuje životy

unicef | pre každé dieťa

Aj klimatické zmeny majú negatívny dopad na podvýživu

unicef | pre každé dieťa

ZAMYSLITE SA:

Ako rôzne dopady má klimatická zmena na dostatok jedla vo svete?

Akým spôsobom je možné pomôcť pri nedostatku jedla?

Ďakujem za pozornosť!

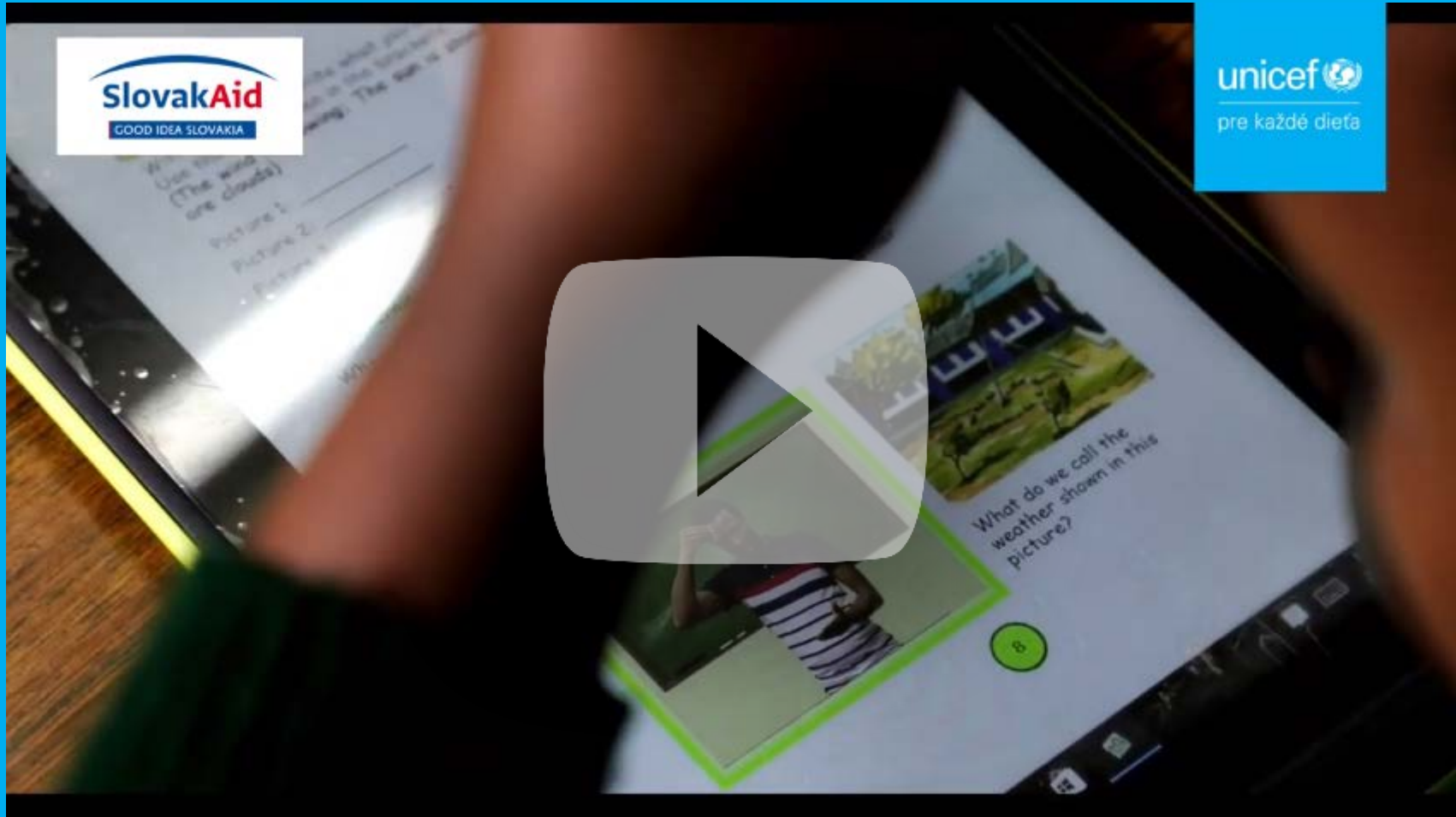

Inovácie v pomoci

Name Surname

Slovenská nadácia pre UNICEF

Inovácie

Zamyslite sa:

Čo sú to inovácie?

Sú naozaj inovácie tak dôležité pri pomoci? Prečo?

Ako dokážu inovácie napomáhať pri pomoci?

© UNICEF/UN0158329/Jean/Handicap International

Kategórie inovácií

1 Digitálne inovácie

3 Inovatívne financovanie

2 Fyzikálne inovácie výrobkov

4 Programové inovácie

1 Digitálne inovácie

Nové alebo existujúce digitálne technológie, ktoré sú prispôbené do riešení na urýchlenie výsledkov najmä pre deti.

Ide napríklad o lekcie virtuálnej a rozšírenej reality, dáta a nástroje digitálneho zdravia, digitálne učebnice a mobilné platformy pre mládež, ktoré ovplyvňujú milióny mladých ľudí.

UNICEF sa zaviazal rozvíjať, prispievanie a rozširovanie verejného digitálneho tovaru.

© UNICEF/UN0384023/UNICEF Burundi

2. Fyzikálne inovácie výrobkov

Nový alebo vylepšený fyzický tovar je vytváraný tak, aby vyhovoval potrebám detí a novorodencov.

Ide o tovary ako napríklad prenosné inkubátory, prístupné latrínové dosky pre deti so zdravotným postihnutím, stlačený vzduch na zápal pľúc, nové diagnostické nástroje a viacúčelové ľahké stany.

© UNICEF/UNI53885/Isaac

© UNICEF/UNI276745/

3. Inovatívne financovanie

Netradičné mechanizmy získavania zdrojov, ktoré uspokojujú potreby detí.

Príklady zahŕňajú preklenovacie fondy, zmiešané financovanie, crowdsourcing, dlhopisy a kryptomeny.

© UNICEF/UN026953/Farid

4. Programové inovácie

Rôzne prístupy, procesy a spôsoby práce zlepšiť účinnosť a efektívnosť **UNICEFu**.

Tieto inovácie môžu zahŕňať „inteligentné“ zmluvy, programy zamerané na človeka, ktoré sú riadené vedeckými poznatkami, inovatívnu komunikáciu pre rozvoj a použitie kreatívnych nástrojov na zapojenie mladých ľudí do prípravy v prípade mimoriadnych situácií.

© UNICEF/UNI118958/Tytle

© UNICEF/UNI118943/Tytle

**UNICEF sa sústreďuje na
inovácie v 4 kľúčových oblastiach:**

HUMANITÁRNA POMOC

VZDELÁVANIE

**MATERSTVO A
ZDRAVIE NOVORODENCOV**

VODA, SANITÁCIA A HYGIENA

**UNICEF sa taktiež venuje
aj inovovaniu v ďalších oblastiach:**

KLIMATICKÁ ZMENA

ROVNOSŤ POHLAVÍ

**DUŠEVNÉ ZDRAVIE A
PSYCHO-SOCIÁLNA POMOC**

MLÁDEŽ

**V roku 2021 však pribudla ešte
jedna podstatná oblasť:**

OČKOVANIE

**Prvý koridor na testovanie
humanitárnych bezpilotných
lietadiel (dronov) na svete.**

Vláda Malawi
UNICEF

Využitie dronov v pomoci

23. Augustu 2017

Unicef a vláda Malawi spustili letecký koridor, aby otestovali použitie dronov na humanitárne účely - prvý v Afrike a jeden z prvých na svete so zameraním na humanitárne a rozvojové využitie.

Koridor je navrhnutý tak, aby poskytoval kontrolovanú platformu pre súkromný sektor, univerzity a ďalších partnerov s cieľom preskúmať, ako môžu drony, známe tiež ako bezpilotné lietadlá, pomáhať pri poskytovaní služieb v prospech komunit a škôl.

Hlavným cieľom je pomôcť najchudobnejším rodinám, ku ktorým je najhoršia dostupnosť v Malawi. Výber umiestnenia koridoru umožní spoločnostiam testovať drony vo vidieckom prostredí s rozmanitou krajinou a niekoľkými odľahlými oblasťami, kde zdravotné kliniky a školy zápasia s dopravou a zlým signálom.

Začiatkom roka 2017 nasadil UNICEF bezpilotné lietadlá ako reakciu na rozsiahle povodne. Lety dronov vyšli nad očakávania a poskytli letecké zábery, ktoré pomohli posúdiť potreby postihnutých rodín. UNICEF tiež skúma možnosti použitia dronov na podporu okamžitých pátracích a záchranných snáh.

Využitie dronov v pomoci

Koridor na využívanie dronov uľahčí testovanie v troch oblastiach.

1. **Snímky:** generovanie a analýza leteckých snímok pre vývoj a počas humanitárnych kríz, vrátane monitorovania situácie pri povodniach a zemetraseniach;
2. **Pripojiteľnosť:** preskúvanie dronmi na rozšírenie signálu Wi-Fi alebo mobilných telefónov v náročnom teréne, najmä v núdzových situáciách;
3. **Preprava:** dodávka malých nízkoohmotnostných zásob, ako sú pohotovostné zdravotnícke potreby, vakcíny a vzorky na laboratórnu diagnostiku, vrátane testovania na HIV.

Príbeh dievčatka z Malawi

Riaditeľ školy v Malawi spomína na situáciu, kedy dievčatko v škole omdlelo, ale pre nedostatok spojenia škola nemohla kontaktovať asistenta zdravotného dozoru, ktorý riadi miestnu dedinskú kliniku. Škola bojovala s dopravou malého dievčatka 19 kilometrov do lekárskeho strediska zdravia Dwangwa. Dievčatko sa nakoniec podarilo zachrániť...

Čo by takúto situáciu dokázalo uľahčiť?

Ak by bol na blízku každej školy dron, ktorý by poskytoval signál, uľahčilo by to prístup k spojeniu a tak by sa dokázala jednoducho privolať pomoc. Drony by zároveň dokázali poskytnúť prostredníctvom Wi-Fi aj internetové pripojenie, ktoré by poskytlo lepší prístup na internet a uľahčilo samotný proces vzdelávania.

Inovácie pri vzdelávaní počas pandémie

Pandémiou COVID-19 bolo na celom svete zatváraním škôl postihnutých až 1,6 miliardy detí, čo spôsobilo najväčšie masové narušenie vzdelávania v moderných dejinách.

Táto spoločná správa UNICEF a Medzinárodnej telekomunikačnej únie (ITU) predstavuje nové poznatky o prístupe detí a mladých ľudí k digitálnemu pripojeniu na celom svete, ako aj o faktoroch, ktoré vedú k nerovnostiam medzi krajinami i v rámci nich.

Inovácie pri vzdelávaní počas pandémie

Celosvetovo dve tretiny detí a mladých ľudí vo veku do 25 rokov nemá doma pripojenie na internet.

Prístup sa však veľmi líši v závislosti od bohatstva danej krajiny:

1. v krajinách s vysokými príjmami 87% detí a mladých ľudí má pripojenie na internet
2. v krajinách s nízkym príjmom to robí iba 6%.

Najkritickejšie rozdiely v domácom prístupe na internet sú pozorované u detí a mladých ľudí v krajinách subsaharskej Afriky, najmä pokiaľ ide o rozdiely medzi mestami a vidiekom.

Údaje získané z viacerých prieskumov podporovaných UNICEFom naznačujú, že v rámci vekovej kategórie od 15 do 24 rokov vo vidieckych oblastiach krajín subsaharskej Afriky nemá prístup na internet až 20%

domácnosti, najmä z dôvodu nedostatočnej infraštruktúry zatiaľ čo v mestách je to číslo oveľa vyššie. Táto digitálna priepasť podstatne podkopáva schopnosť mladých ľudí z chudobných domácností vo vidieckych oblastiach získať zdroje na budovanie lepšej budúcnosti.

V dôsledku tejto pandemickej krízy a jej vplyvov na vzdelávanie **UNICEF** spojil svoje sily s **ITU** (Medzinárodná komunikačná únia) a zahájili ambicióznou globálnu iniciatívu **Giga**, ktorá má zabezpečiť pripojenie každej školy k internetu a každého mladého človeka k informáciám, možnostiam a výberu.

S podporou Generation Unlimited UNICEF teraz pracuje v rámci iniciatívy Reimagine Education na transformácii vzdelávania poskytnutím rovnakého prístupu deťom a mladým ľuďom ku kvalitnému digitálnemu vzdelávaniu.

Nápady

Máte nejaké nápady, pri ktorých by ste vedeli využiť vaše moderné technológie, ktoré nie sú vo svete samozrejmosťou k tomu, aby ste nimi dokázali pomôcť?

Ďakujem za pozornosť!

Film a divadlo

Name Surname

Slovenská nadácia pre UNICEF

Február 2021

Na úvod otázka do diskusie

Zamyslite sa:

Akými spôsobmi sa dokáže využívať film a divadlo pri humanitárnej pomoci?

Kde si myslíte, že sa využíva divadlo ako forma pomoci najčastejšie?

Film a divadlo

- pre deti ale aj dospelé komunity, ktoré nevedia čítať a písať
- najmä v utečeneckých táboroch ale aj všade inde, kde je to potrebné
- Predstavenia predstavení:
 1. o potrebe vzdelávania detí
 2. o potrebe upozornení na domáce násilie
 3. o dôležitých informáciách týkajúcich sa hygieny, ochorení, environmentálnych vecí a podobne.

Divadlo

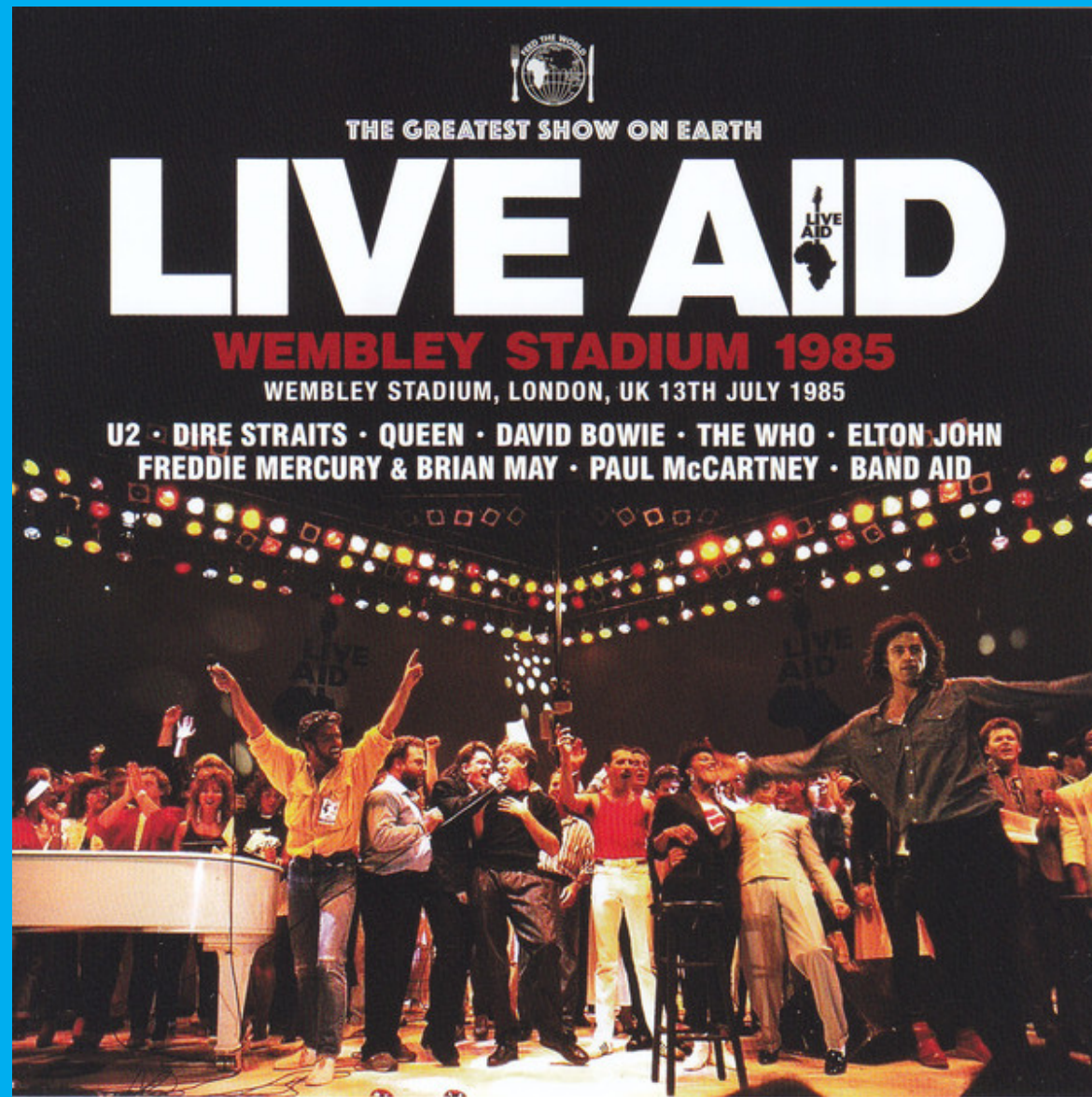
Hudba

Zamyslite sa:

Ako dokáže hudba napomôcť k šíreniu osvetu?

Poznáte piesne alebo koncerty, ktoré pomohli dobrej veci?

Kto na Slovensku šíri v rámci hudby osvetu o dôležitých veciach?

Reklama v pomoci

Nápady

Divadlo:

Navrhňte a uskutočnite v rámci školy divadelné predstavenie na tému POMOC pre rodičov za symbolické vstupné a výťažok darujte UNICEFu.

Hudba:

Ak ste umelecká škola alebo máte v rámci školy spevácke vystúpenia, zorganizujte koncert za symbolické vstupné a výťažok darujte UNICEFu

Video:

Natočte v rámci školy video, v ktorom vyzvete publikum aby sa zapojilo do vami pripravovanej darovacej výzvy.

Ďakujem za pozornosť!

Migrácia a jej dopady na vzdelávanie

Name Surname | Office or meeting name

2021

Zamyslite sa

1

Čo je to migrácia?

2

Kto je to migrant, cudzinec, utečenec a vnútorne vysídlená osoba?

3

Aký je rozdiel medzi imigrantom a emigrantom?

© UNICEF/UNI176266/Ojeda

Základné pojmy

Utečenec

Osoba, ktorá má opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, náboženských, národnostných a politických dôvodov, alebo pre príslušnosť k určitej sociálnej skupine a z dôvodu týchto obáv sa nemôže alebo nechce vrátiť do krajiny pôvodu, ani využiť ochranu tejto krajiny.

Utečencom je tiež osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá sa z vyššie spomenutých dôvodov nemôže alebo nechce vrátiť do krajiny svojho obvyklého bydliska. V slovenskom právnom poriadku bol pojem utečenec nahradený pojmom azylant.

Migrant

Podľa definície OSN osoba, ktorá z akýchkoľvek dôvodov zmenila krajinu svojho trvalého resp. obvyklého pobytu a zo svojej domovskej krajiny sa presťahovala do inej krajiny minimálne na obdobie troch mesiacov. Slovenský právny poriadok však nepoužíva pojem migrant, ale cudzinec.

OSN rozlišuje dve skupiny migrantov podľa dĺžky pobytu:*

krátkodobý migrant – osoba, ktorá sa sťahuje do inej krajiny ako krajina jej trvalého (obvyklého) pobytu po dobu najmenej troch mesiacov, ale kratšej ako jeden rok;

dlhodobý migrant – osoba, ktorá sa sťahuje do inej krajiny ako krajina jej trvalého (obvyklého) pobytu po dobu minimálne jedného roka; s výnimkou prípadov, keď sa presun osoby do inej krajiny týka dovolenky, návštevy priateľov alebo príbuzných, obchodných ciest, liečenia alebo zdravotného ošetrovania alebo náboženskej púte.

Emigrant

Vystahovalec, t. j. človek migrujúci z územia určitého štátu s úmyslom usadiť sa v inom štáte na dobu dlhšiu ako jeden rok.

Imigrant

Pristahovalec, t. j. človek migrujúci na územie určitého štátu s úmyslom usadiť sa v ňom na dobu dlhšiu ako jeden rok.

Cudzinec

Podľa zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o pobyte cudzincov“) je cudzincom každý, kto nie je štátnym občanom Slovenskej republiky. Cudzincami sú teda podľa slovenského právneho poriadku aj občania členských štátov EÚ, Európskeho hospodárskeho priestoru a Švajčiarskej konfederácie (spolu tiež občania Únie*).

Rečou čísel

Medzi svetovými migrantmi je:

- takmer 29 miliónov utečencov a žiadateľov o azyl, ktorí boli násilne vysídlení z vlastných krajín,
- 41 miliónov ľudí bolo v roku 2018 vnútorne vysídlených kvôli konfliktom a násiliu (z toho asi 17 miliónov detí)

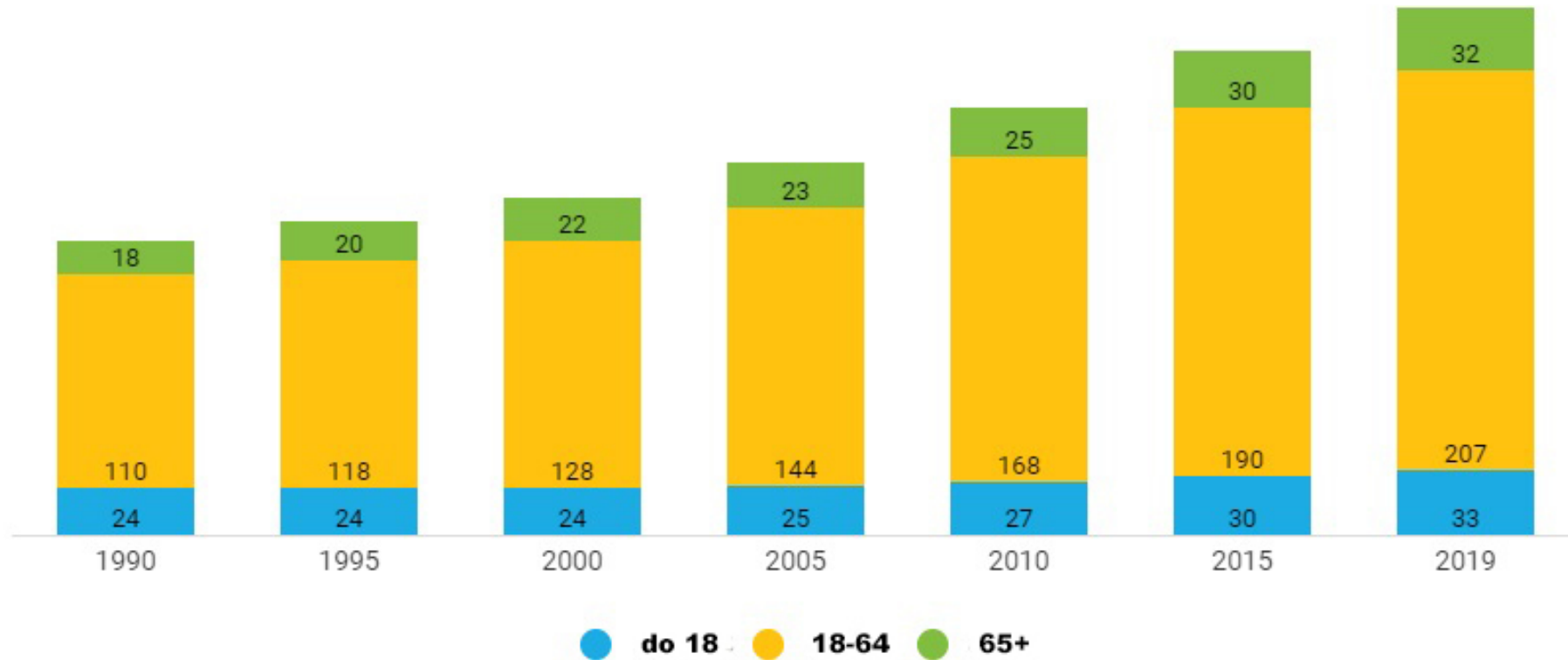
Počet medzinárodnej populácie migrantov na celom svete narástol zo 153 miliónov v roku 1990 na 272 miliónov v roku 2019.

Podobne sa zvýšil počet detských migrantov z 24 miliónov v období rokov 1990–2000 na 33 miliónov v roku 2019.

Rečou čísel

Počet medzinárodných migrantov podľa veku, 1990 - 2019 (v miliónoch)

Čo spôsobuje migráciu?

Push a pull faktory.

Pri migrácii rozlišujeme takzvané push faktory - dôvody, prečo ľudia **opúšťajú** svoju krajinu a pull faktory dôvody, prečo sa rozhodnú **prestáhnúť** do konkrétnej hostovskej krajiny. Tieto faktory možno ďalej rozdeliť do troch skupín na:

1. socio-politické,
2. demografické a ekonomické,
3. environmentálne.

© UNICEF/UN0349868/Berger

Socio-politické faktory

Ľudia mnohokrát opúšťajú svoje domovy, lebo im tam hrozí náboženské, rasové, politické alebo kultúrne prenasledovanie.

Jedným z hlavných dôvodov sú aj vojny, alebo ich riziko, konflikty alebo prenasledovanie zo strany vlády.

Ľudia utekajúci pred ozbrojenými konfliktami, porušovaním ľudských práv a prenasledovaním sú vo všeobecnosti považovaní za utečencov.

Toto má dopady na to, kde na nakoniec usídli.

Niektoré krajiny majú k utečencom liberálnejší prístup ako iné. Vo väčšine prípadov títo ľudia skončia v najbližšej bezpečnej krajine, ktorá ich je ochotná prijať.

© UNICEF/UNI376704/Canaj/Magnum Photos

Demografické a ekonomické faktory

To, ako ľudia odchádzajú do iných krajín, určujú aj demografické faktory. To, či sa populácie znižuje alebo zväčšuje, starnú, alebo je v nej veľa mladých ľudí, má dopady na ekonomický rast a pracovné príležitosti v domácej krajine a imigračné politiky v krajinách príchodu.

Migrácia z demografických a ekonomických dôvodov je úzko spätá s pracovnými štandardmi, nezamestnanosťou a celkovým stavom hospodárstva v danej krajine.

Ako pull faktory v hostovskej krajine tu možno spomenúť vyššie mzdy, lepšie príležitosti pre prácu a vzdelávanie a vyššie životné štandardy.

Ak sa krajina nachádza v zlom hospodárskom stave a existuje riziko, že situácia sa bude zhoršovať, mnohí ľudia začnú emigrovať do krajín, kde ich čakajú lepšie vyhliadky.

© UNICEF/UNI218009/Abdul

Environmentálne faktory

Životné prostredie vždy bolo veľkou hybnou silou migrácie. Ľudia vždy utekali pred prírodnými pohromami, ako sú záplavy, hurikány alebo zemetrasenia. Klimatické zmeny tieto so sebou prinesú aj extrémne počasie, čo vyženie z domovov ďalšie obrovské množstvá ľudí.

Množstvo environmentálnych migrantov na celom svete je veľmi ťažké odhadnúť. Tieto dôvody sa často spájajú s inými dôvodmi, ako je napríklad rast populácie, chudoba a konflikty. Odhady do roku 2050 sa pohybujú od 25 miliónov do jednej miliardy osôb.

© UNICEF/UN0372338/Cálix/AFP-Services

Dopady migrácie

Vzdelávanie

Psycho-sociálna pomoc

Zlá hygiena – choroby

Odlesňovanie (v utečeneckých táborech)

Budovanie závislosti

Rôzne paradoxy (otroctvo, biznis v tábore, kultúra a spolunažívanie)

Dopady migrácie na vzdelávanie

Každé dieťa má právo chodiť do školy a učiť sa bez ohľadu na ich právne postavenie, národnosť alebo občianstvo. Napriek tomu obrovské množstvo migrantov a presídlené deti nemajú možnosť chodiť do školy.

Vzdelávanie je hlavnou hnacou silou migrácie. Rodiny sa uchylujú k migrácii pri hľadaní lepších vzdelávacích príležitostí pre svoje deti.

Aj dobre vyškolení ľudia opúšťajú svoje domáce krajiny pri hľadaní lepších pracovných príležitostí v zahraničí.

Vzdelávanie môže zvýšiť sociálnu súdržnosť a integráciu a je zásadným nástrojom v boji proti predsudkom, stereotypom a diskriminácii.

Dopady migrácie

Vlády a partneri z chudobných ale aj bohatých krajín už rozvíjajú inovatívne riešenia na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania pre migrujúce a presídlené deti.

Riešenia naozaj existujú. Dokonca aj malé investície do zlepšovania vzdelávania a učenia pre migrantov a vysídlené deti by mohli priniesť obrovské ekonomické, sociálne a výhody rozvoja.

© UNICEF/UN0297826/Herwig

Príklady zo sveta

Kolumbia

V roku 2017 Kolumbia vytvorila špeciálne povolenie na pobyt pre 180 000 venezuelských migrantov. Vnútroštátne orgány tiež zaregistrovali viac ako 442 000 nelegálnych migrantov. Venezuelčania, ktorí zaregistrovali alebo získali Špeciálne povolenie na pobyt sú oprávnení ostať v Kolumbii až na dva roky s prístupom k základným právam vrátane zamestnania, zdravia a v neposlednom rade **vzdelania**.

© UNICEF/JNI74391/Markisz

Príklady zo sveta

Srbsko

Od roku 2018 žiada srbské Ministerstvo školstva, aby školy v krajine vypracovali a implementovali plány na podporu detí migrantov. Medzi ne patrí podpora prispôbiť sa, zvládnať stres a naučiť sa srbsky jazyk. Odborný manuál pre začlenenie utečencov a žiadateľov o azyl vo vzdelávacom systéme poskytuje poradenstvo pre učiteľov a školy.

© UNICEF/UNI233797/Pancic

Príklady zo sveta

Grécko

V mnohých častiach Grécka ponúka UNICEF a jeho partneri príležitosti neformálneho vzdelávania zamerané na prípravu migrujúcich detí do formálneho vzdelávacieho systému.

Tento program ponúka gréčtinu, angličtinu a životné zručnosti a základné poznatky o gramotnosti vyučované v rôznych jazykoch (arabčina, perzština a kurdčina). Psychosociálna podpora a predškolské vzdelávanie je k dispozícii pre mladšie deti.

© UNICEF/UN0274799/Haviv VII Photo

Ďakujem za pozornosť!

Stop násiliu

Deti by sa mali cítiť bezpečne:

1

Doma

2

V škole

3

Online

Práve na týchto miestach dochádza k najväčšiemu násiliu páchanému na deťoch

Stop násiliu

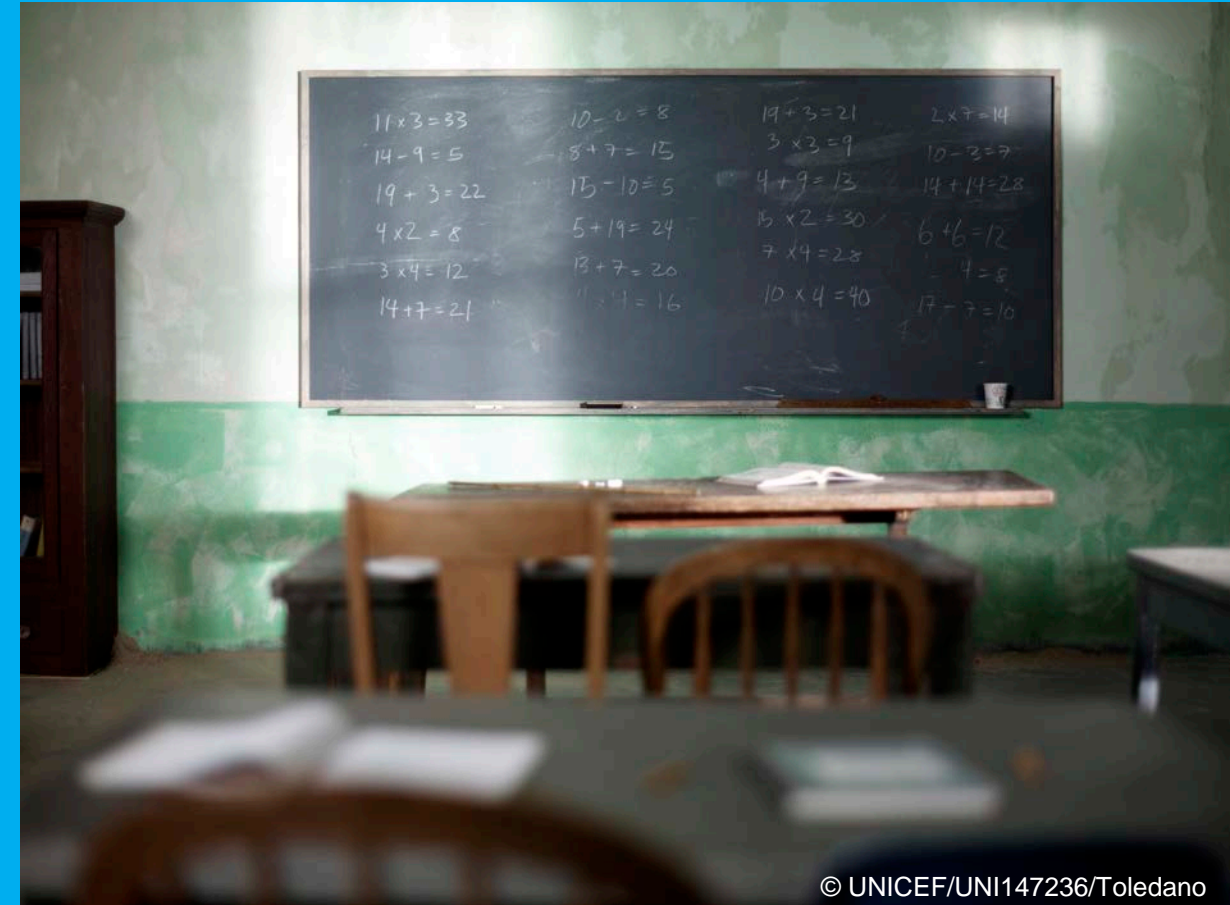
Mnohým deťom na celom svete násilie, ktorému čelia, bráni v plnom využívaní ich vzdelania a realizácie ich potenciálu.

Toto násilie môže mať rôzne podoby:

1. šikana,
2. fyzické tresty,
3. útoky na školách,
4. sexuálne obťažovanie,
5. kyberšikana.

Všetky majú ničivý vplyv na deti, ich rodiny a komunity.

Násilie nemá v živote detí miesto. Pripojte sa k deťom po celom svete a ku kampani **#ENDViolence** už teraz a zaistite ich bezpečný život, vzdelávanie, prosperitu a plnohodnotný život.

© UNICEF/UNI147236/Toledano

Vplyv násilia na vzdelávanie

Problémom je, že pre milióny študentov po celom svete nie je školské prostredie bezpečným priestorom na štúdium a rozvoj.

- Polovica študentov vo veku 13 - 15 rokov, približne asi **150 miliónov**, hlási, že zažila vzájomné násilie v škole a v okolí.
- Viac ako **1/3** študentov vo veku 13–15 rokov zažila šikanu.
- Takmer **720 miliónov** detí v školskom veku žije v krajinách, kde **nie sú zákonom chránené** pred telesnými trestami v školách.
- **158 miliónov** detí vo veku od 6 do 17 rokov žije v oblastiach postihnutých konfliktmi, kde triedy nie sú často bezpečnejšie ako komunity.
- Celosvetovo sa náklady na násilie páchané na deťoch zvyšujú až na **7 miliárd** dolárov ročne.

© UNICEF/UN018669/Zehbrauskas

Deti sa vyjadrili

Spýtali sme sa mladých ľudí na ich skúsenosti s násilím v školách a ich okolí, resp. čo si myslia, že treba urobiť, aby to skončilo. Odozva bola ohromujúca.

Viac ako milión mladých ľudí odpovedalo zo 160 krajín. 2/3 uviedli, že sa obávajú násilia nielen v školách ale aj okolo nich.

Desaťtisíce sa podelili o svoje skúsenosti a poskytli nápady, čo môžu mladí ľudia, rodičia, učitelia a vlády urobiť pre zvýšenie bezpečnosti škôl.

Spojili sme viac ako 100 mladých ľudí z celého sveta, aby sme vytvorili

Manifest pre mládež za ukončenie násilia na školách.

© UNICEF/UN0373203/Rudakubana

Takto chcú deti tieto problémy vyriešiť:

1. Dôraz na rozmanitosť a toleranciu
2. Ochrana pre všetkých žiakov a študentov
3. My deti požadujeme:
 - **Berte nás vážne!**
 - **Vytvorte jasné pravidlá!**
 - **Vytvorte zákony zakazujúce zbrane**
 - **Zaistite našu bezpečnosť pri ceste do a zo školy!**
 - **Zabezpečte bezpečné prostredie na školách!**
 - Školte učiteľov a poradcov
 - Reagujte na prípady násilia
4. My deti sa zaväzujeme:
 - **Budeme láskaví!**
 - **Budeme poskytovať hlásenia o prípadoch násilia!**
 - **Budeme konať!**

© UNICEF/UNI116311/Pirozzi

Rozmanitosť a tolerancia

Rovnosť by sa mala vyučovať a demonštrovať doma a posilňovať v školách.

Musíme si uvedomiť, že sme si všetci rovní.

Naše rozdiely vrátane kultúry, pohlavia, identity, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie, národnosti, rasy, etnického pôvodu, migračného statusu a náboženstva nás robia **jedinečnými** a mali by nás spájať, nie rozdeľovať. Naše učebné plány, učitelia, spoločnosť, médiá a inštitúcie, ako napríklad vláda, nesú zodpovednosť za propagáciu, prax, výučbu a zabezpečenie toho, aby školy boli bezpečným a inkluzívnym priestorom pre nás všetkých.

Majú zodpovednosť za odstránenie a prevenciu stigmy, ktorá nám bráni v uplatňovaní rovnosti v triede a vo svete.

© UNICEF/UNI38790/Pirozzi

Ochrana pre všetkých žiakov a študentov:

Školy musia v spolupráci s rodičmi, rovesníkmi a širokou spoločnosťou dbať na podporu a ochranu všetkých žiakov a študentov, teda tých, ktorí sú vystavení násiliu, ktorí zažívajú násilie a taktiež aj tých, ktorí sa správajú násilne.

Žiadame

1. Žiadame, aby naši rodičia, opatrovníci, školy, tvorcovia politík a spoločnosť uznali našu podstatu bytia, našu rovnosť, naše právo na dôstojnosť, naše právo na harmóniu v prostredí bez násilia vo všetkých jeho formách.
2. Žiadame ochranu a prevenciu všetkých foriem a úrovní násilia v školách, ktoré by sa mali riadiť jasnými pravidlami, nariadeniami a akčnými plánmi, ktoré umožnia reformu a podporu bezpečného vzdelávacieho prostredia pre všetkých.
3. Žiadame tvorcov politík, aby prijali a implementovali zákony obmedzujúce prítomnosť a použitie akýchkoľvek predmetov, ktoré by mohli slúžiť ako zbrane v školách.
4. Na ceste do školy a zo školy požadujeme bezpečnosť. Nechceme, aby nám niekto akýmkoľvek spôsobom ublížil.
5. Požadujeme bezpečné prostredie na učenie vrátane budov a pozemkov, ihrísk a ostatného vybavenia. Chceme, aby boli chodby, učebne a kúpeľne s genderovo neutrálnymi možnosťami. Očakávame bezpečnostné prvky, ako sú brány, kamery a taktiež aj zaškolený bezpečnostný personál. Zamestnanci školy a študenti potrebujú zaškoliť, aby vedeli čo robiť v prípade núdze.
6. Požadujeme, aby učitelia a školskí poradcovia absolvovali pravidelné školenia a boli schopní identifikovať, odpovedať, podporovať a odporúčať žiakom, ktorých sa problém školského násilia týka, príslušné služby. Školenie by malo učiteľov a poradcov nasmerovať k tomu, aby boli emocionálne inteligentní, aby sa naučili zvládať problémy začleňovania a rozmanitosti a poskytovali všetkým deťom pozitívnu disciplínu.
7. Žiadame, aby všetky školy naučili všetkých študentov bez ohľadu na vek, rodovú identitu, pohlavie, zdravotné postihnutie, náboženstvo, rasu a sexuálnu orientáciu rešpektovať svoje fyzické a sexuálne hranice.

Zaväzujeme sa:

1. Zaväzujeme sa, že budeme s úctou a opatrnosťou zaobchádzať s našou komunitou. Láskovosť je zodpovednosť, ktorá začína u každého z nás.
2. Keď budeme svedkami násilia v škole alebo v jeho okolí, vyhľadáme dôveryhodné authority, akými sú učitelia, poradcovia, zástupcovia jednotlivých komunít a ďalší študenti. Zaviazali sme sa tiež k vytvoreniu platformy pre hlásenie násilia, ktorá bude riadená mládežou.
3. Zaväzujeme sa tvoriť a podporovať iniciatívy, ktoré budú presadzovať jednotu a vzájomný rešpekt doma, na školách a v našich komunitách, či už v reálnom alebo v online svete. Budeme sa navzájom chrániť a pomáhať si.

Diskusia

1. Myslíte si, že všetky tieto veci môžu fungovať aj na vašej škole?
2. Čo by ste navrhli vy pre odstránenie násilia na školách vy?
3. Ako môžeme bojovať proti kyberšikane?

Ďakujem za pozornosť!

Detskí vojaci

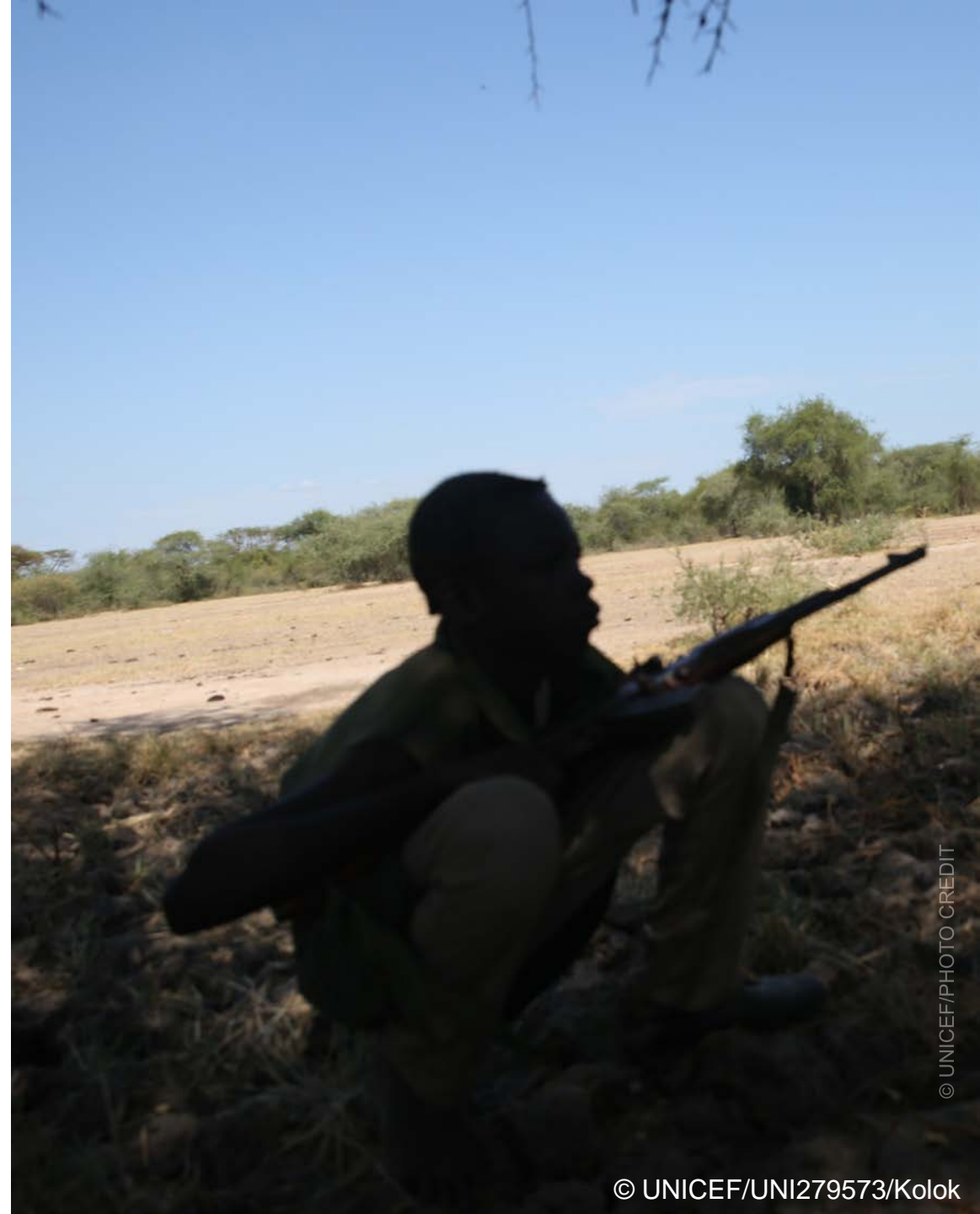

Kto je vlastne detský vojak?

Detskí vojaci sú deti (osoby **mladšie ako 18 rokov**), ktoré sa používajú na vojenské účely.

Podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv nesmie byť žiadne dieťa mladšie ako 18 rokov prijímané do ozbrojených síl (vládna armáda) alebo ozbrojených povstaleckých skupín (milície a gangy).

Pojem „detský vojak“ zahŕňa širokú škálu rolí, v ktorých sa deti používajú vo vojenských konfliktoch. Medzi pozície detského vojaka môže patriť ozbrojený bojovník, špión, kuchár, nosič, posol a „manželka“ (za účelom sexuálneho vykorisťovania). Bez ohľadu na zodpovednosť má každá rola na dieťa **dlhodobé nepriaznivé účinky**.

Ako sa verbujú detskí vojaci?

Aj keď sú detskí vojaci často násilne verbovaní, nejde o hlavný spôsob, ako sa deti zapájajú do ozbrojených konfliktov. Účasť často prichádza zo zúfalstva.

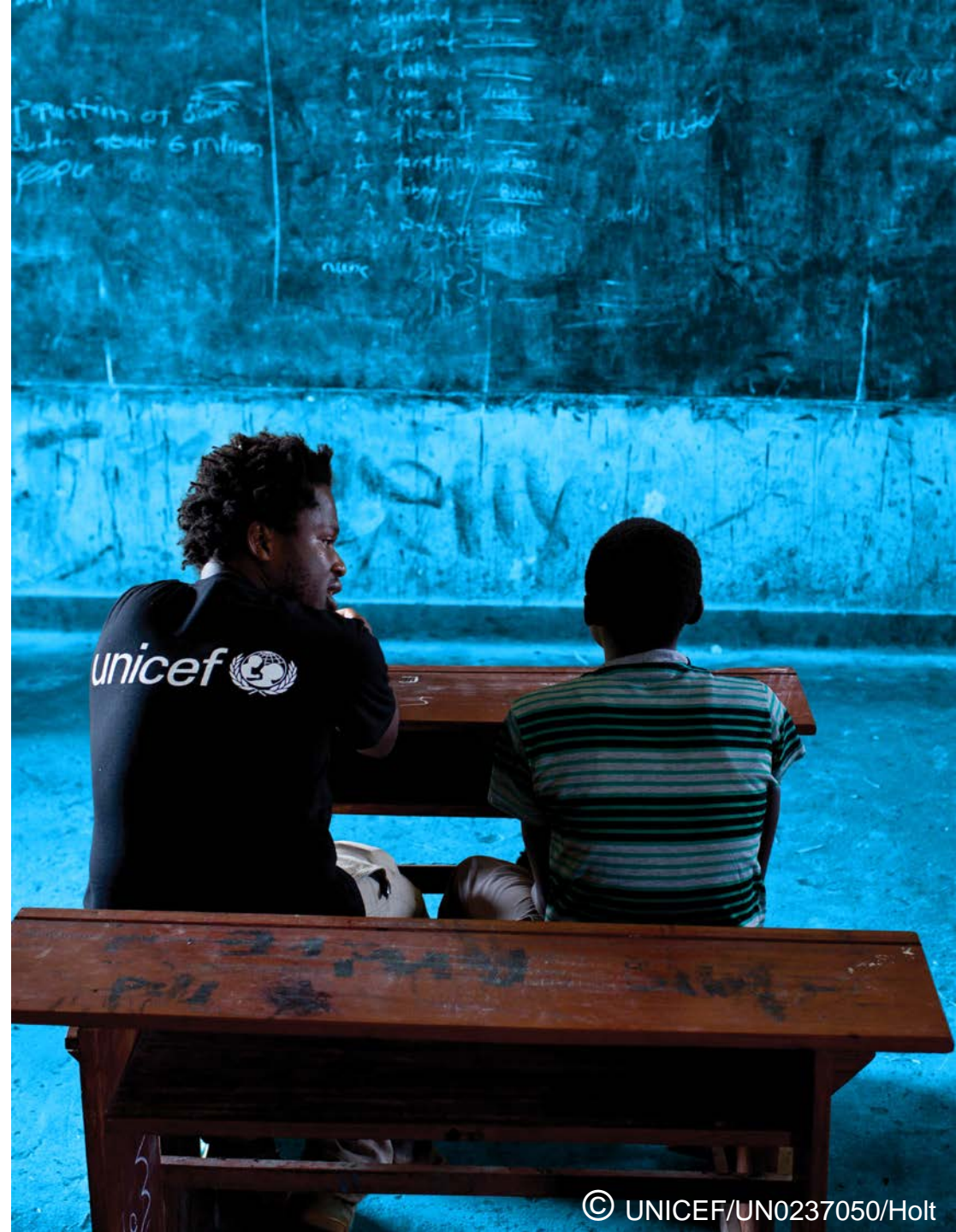
Riešenie hlavnej príčiny problému s detskými vojakmi znamená riešenie mnohých ďalších faktorov, ktoré majú vplyv na nábor. Medzi tieto faktory patria:

1. Nedostatok vzdelávacích a pracovných príležitostí

V oblastiach ozbrojených konfliktov sa ľudia môžu ocitnúť v utečeneckých táboroch, táboroch vnútorne vysídlených osôb alebo v iných neformálnych osadách, kde je vzdelanie výrazne obmedzené alebo vôbec neexistuje.

Nedostatok vzdelania často znamená nedostatok možností príjmu. Pripojenie sa k ozbrojenej skupine sa tak stáva stratégiou zamestnania alebo prežitia.

2. Chudoba a nedostatok základných životných potrieb

U detských vojakov sú osobné finančné alebo rodinné ekonomické situácie rovnako vysoko ako dôvod pripojiť sa k ozbrojeným zločkám. Ak dôjde k nedostatku potravy a zdrojov, je ťažké odolať lákavému príslubu kasární, ktoré ponúkajú teplú posteľ a ľahko dostupné jedlo.

Chudoba je tiež hlavnou príčinou toho, že sa dievčatá stávajú detskými vojakmi. V skutočnosti sa k nim pripojí oveľa viac dievčat, ako sa doteraz myslelo, hoci sú prijímané z rôznych dôvodov. Dievčatá sa používajú ako manželky a priateľky vojakov a bežne sa do týchto vzťahov dostávajú. Dievčatá sa tiež často používajú ako špiónky.

3. Zlý pocit spolupatričnosti alebo nedostatok rodinných vzťahov

V čase neistoty alebo vysídlenia z dôvodu ozbrojeného konfliktu deti často opúšťajú školu, svoje domovy, dediny a dokonca aj krajiny.

V takom prípade môže dôjsť k strate osobnej identity, pretože pocit seba samého dieťaťa je priamo spojený s jeho sociálnym prostredím. Pripojenie sa k ozbrojenej skupine a stať sa detským vojakom poskytuje pocit identity v tom, že teraz patrí do komunity.

Vstup do ozbrojenej skupiny môže tiež priniesť status. Deti sa môžu vrátiť z boja s topánkami, peniazmi a inými symbolmi stavu, ktoré majú vplyv na nábor ostatných. Ich novo nájdená prestíž môže tiež viesť k vedúcim pozíciám a vplyvu, ktoré by inak nikdy nedosiahli.

4. Očakávania komunity a rodiny

Ak v regióne dôjde k zdĺhavému násiliu, komunity môžu cítiť potrebu chrániť sa kvôli nepredvídateľnému pohybu ozbrojených skupín. Členovia komunity často cítia tlak, aby hrali svoju úlohu. Výsledkom je, že deti, ktorých rodiny boli postihnuté násilím, sa môžu pomstiť pripojením sa k skupine, ktorá je proti.

Do konfliktnej situácie už môžu byť zapojení aj ostatní členovia rodiny a deti to vnímajú ako príležitosť na hlbšie spojenie.

5. Pretrvávajúca neistota a vysídlenie

V časech dlhotrvajúceho násilia, keď sú rodiny vnútorne vysídlené alebo utečenci musia prechádzať cez hranice, sa ich život stáva chaotickým a rušivým. Tento chaos môže vyústiť do rozchodu medzi členmi rodiny vrátane detí od rodičov. Toto odlúčenie necháva deti bez akýchkoľvek bezpečnostných prostriedkov, a preto sa rozhodli stať sa detskými vojakmi ako forma ochrany.

Koľko asi existuje detských vojakov?

1

Aj keď existujú desaťtisíce chlapcov a dievčat, ktorí boli prijatí ako detskí vojaci, je ťažké získať štatistiku. Presný počet nie je známy, pretože väčšina údajov pochádza takmer z dvoch desaťročí.

2

Vieme však, že: Celosvetovo bolo v roku 2017 overených najmenej **21 000 prípadov** závažného porušovania práv detí, čo od roku 2016 predstavuje nárast o viac ako **35 percent** (15 500).

3

OSN odhaduje, že v roku 2017 verbovalo a využívalo deti **56** neštátnych ozbrojených skupín a sedem štátnych ozbrojených síl.

Aké sú dopady na život detského vojaka?

Aj keď sú fyzické účinky detského vojaka rôzne, hrôzy ozbrojeného konfliktu zanechávajú dlhotrvajúce psychologické účinky.

Ak sú deti počas vývoja opakovane vystavené **traumatickému stresu**, zanecháva ich to duševne a fyzicky zle, najmä **posttraumatická stresová porucha (PTSD)** a **vážne zmeny osobnosti**.

V niektorých prípadoch môžu byť deti nútené brať drogy, ktoré môžu zmeniť temperament dieťaťa a negatívne ovplyvniť jeho osobnosť.

Existujú tiež alarmujúce prípady fyzického zmrzačenia, hlavné škody sú však psychologické.

Prevencia

1

VZDELÁVANIE

Vzdelávaním a posilňovaním postavenia dievčat a chlapcov ako významných činiteľov zmeny, poskytovaním príležitostí pre deti na zvýšenie ich rozhodovacích schopností a podporou mieru a sociálnej súdržnosti.

2

POSILNENIE RODÍN A OPATROVATEĽOV

Posilnenie rodín a opatrovateľov, aby sa stali prvou líniou ochrany a starostlivosti o deti, rozvíjaním sietí sociálnej podpory a ich prepojením s ekonomickou a sociálnou pomocou, univerzálnou registráciou pôrodov a inými systémami podpory rodiny.

3

PARTNERSTVO S KOMUNITAMI

Partnerstvo s komunitami pri riešení základných príčin násilia páchaného na deťoch vrátane nerovnosti, neadekvátnych systémov sociálnej ochrany, nedostatku ekonomických príležitostí, konfliktov a nestability a škodlivých postojov, viery a postupov, ktoré tolerujú a šíria násilie.

Demobilizácia

Južný Sudán

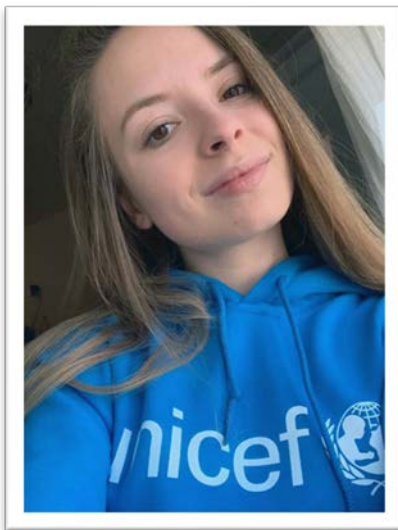
CHILDREN

NOT SOLDIERS

Ďakujem za pozornosť

SlovakAid
GOOD IDEA SLOVAKIA

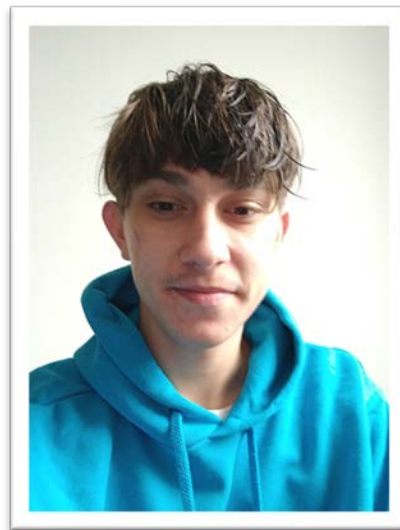
unicef
pre každé dieťa

Janka

Ester

Šimon

Mária

Ľubka

Peter

Dano

Marek